

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta tat-30 ta' Marzu, 2011

Avviz Numru. 261/2008

Gasam Mamo Insurance Limited

vs

RyanAir Limited

Il-Qorti,

Rat ir-rikors fuq indikat datat il-15 ta' Lulju, tas-sena 2008 li permezz tieghu s-socjeta` assikuratrici rikorrenti sejhet lis-socjeta` ntimata quddiem din il-qorti sabiex tghid ghalix m'ghandhiex tkun ikkundannata:

1. Illi thallas is-somma ta' sitt elef u erba' mija u tlett Euro u tlieta u tletin centezmu, (€6,403.33), rapprezentanti kwantu ghal erbat elef, seba' mija u tmienja u tmenin Euro u tnejn u tmenin centezmu, (€4,788.82), kumpens moghti mis-socjeta` attrici lill-

assicurati taghha ghal hsarat u/jew nuqqasijiet fuq baggalji tal-assicurati taghha, (prospett Dok A), liema hsarat u/jew nuqqasijiet sehew meta l-bagalji kienu taht ir-responsabbilita` tas-socjeta` intimata, u kwantu ghal elf, sitt mija u erbatax –il Euro u wiehed u hamsin centezmu, (€1,614.51), rapprezentanti rifuzjoni ta' taxxi mhallsa mill-assicurati lis-socjeta` ntimata ghal titjiriet, li gew cancellati u ghal liema ammonti l-assicurati gew ikkumpensati mis-socjeta` attrici, (prospett Dok.B), li b'hekk giet issurrogata fid-drittijiet taghhom;

2. Bl-ispejjez, u bl-interessi, mid-data tal-prezentata tar-rikors kontra s-socjeta` ntimata ngunta ghas-subizzjoni;

Rat ir-risposta ta-socjeta' intimata datata t-2 ta' Dicembru tas-sena 2008, li permezz taghha ghazlet li tirrispondi bil-mod segwenti:

1. Illi preliminarjament is-socjeta` rikorrenti ghandha fl-ewwel lok iggib prova illi hija giet surrogata mill-persuni ndikati fl-Avviz promotur permezz tad-debiti kuntratti relattivi;

2. Illi preliminarjament ukoll it-talbiet tas-socjeta` rikorrenti fil-konfront tal-allegati hsarat u/jew nuqqasijiet fil-bagalji tal-assicurati jinsabu perenti bit-trapass taz-zmien a tenur tal-artikolu 31 tal-*Carriage By Air (International and Non-International Carriage) Order* (Avviz Legali Numru 63 tal-1991 kif emendat) li jimplimenta u jdahhal fis-sehh il-provvedimenti tal-Konvenzjoni ta' Montreal (*Convention for the Unification of Certain Rules relating to International Carriage by Air* tal-1929) kif ukoll tar-Regolament Numru 889/2002 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill (li jemenda ir-Regolament tal-Kunsill Numru 2027/97) u ghalhekk it-talba tas-socjeta` ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra taghha;

3. Illi t-talbiet tal-kumpanija rikorrenti inkluzi dawk dwar ir-rifuzjoni tat-taxxa huma perenti wkoll skont il-kuntratt bejn is-socjeta` ntimata u l-assicurati li huwa rifless ukoll fit-*Terms and Conditions and General*

Conditions of Carriage policy tas-socjeta` intimata illi kien jezigi li:

“15.1.2 If you wish to file a claim or an action regarding Damage to Checked Baggage, you must write and complain as soon as possible. In the case of Damage to Checked Baggage, you must write and complain within seven (7) days and in the case of delay within twenty-one (21) days, in both cases from the date on which the baggage was placed at your disposal” u,

“ 4.2.1 Government taxes imposed in respect of a flight to be operated by us and undertaken by you at levels prevailing at the time you make your reservation. If you do not travel, you may apply in writing within one month for a full refund subject to a reasonable administration fee”;

4. Illi l-assigurati u saħansitra s-socjeta` rikorrenti qatt ma nnotifikaw lis-socjeta` esponenti, la fit-terminu stipulat skont il-ligi u l-kuntratt, u lanqas wara dan it-terminu; u dan naturalment sakemm innotifikaw it-talbiet tagħhom permezz tar-rikors li allura kien tardiv wisq;

5. Illi fil-mertu u mingħajr pregudizzju għal dak suespost, it-talba tas-socjeta` rikorrenti għall-ħlas ta' erbat elef, seba' mija u tmienja u tmenin Euro u tnejn u tmenin centezmu, (€4,788.82), rappreżentanti total ta' kumpens allegatament mogħti mis-socjeta` rikorrenti lill-assigurati tagħha għal ħsarat u/jew nuqqasijiet fil-bagalji tal-assigurati tagħha meta allegatament, kienu taht ir-responsabbilita` tas-socjeta` rikorrenti hija wkoll infondata fil-fatt u fid-dritt u dan għal diversi ragunijiet kif gejjin;

6. Illi s-socjeta` rikorrenti ma tagħti ebda spjegazzjoni ta' kif l-istess socjeta` wasslet għall-ammonti fit-talba tagħha u li għal kull talba rispettiva, li wiehed irid japprezza hija individwali u separata minn oħra, hemm bzonn qabel xejn prova minn naha tas-socjeta` rikorrenti illi fil-fatt din is-socjeta` verament hallset l-ammont mitlub għall-allegat ħsara u/jew nuqqas kif ukoll prova tal-valur veru tal-bagalji li allegatament kellhom il-ħsara jew nuqqas;

7. Illi numru mit-talbiet li qieghda taghmel is-socjeta` rikorrenti huma vessatorji u dan ghaliex is-socjeta` intimata diga hallset lill-assigurati rispettivi ammonti li qieghdin jergghu jigu mitluba fir-rikors odjern;

8. Illi fir-rigward tat-talbiet relattivi ghar-rifuzjoni ta' taxxa u minghajr pregudizzju ghas-suespost, dawn ukoll huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u fi kwalunkwe kaz, huma eccesivi stante illi s-socjeta` rikorrenti ma hijjex biss titlob ghar-rifuzjoni tat-taxxa migbura izda qieghda titlob ukoll ammonti u spejjez ohra li ma humiex rimborzabbli skont il-kuntratti relattivi mal-passiggieri;

9. Illi s-socjeta` rikorrenti kellha tkun taf illi f'kazijiet simili l-prassi normali hi dejjem dik illi l-kumpanija li tinxurja ghandha qabel xejn, u specjalement qabel ma tirrifondi xi spejjez, tikkonferma mal-kumpanija tal-ajru permezz ta' ittra maghrufa bhala "*no-show-letter*" illi verament kien il-kaz li l-assigurat ikkancela t-titjira u li m'ghamilx uzu mill-biljett tal-ajru u li barra minn hekk is-socjeta` ntimata theggeg hi lill-klijenti taghha biex japplikaw ghal "*no-show-letter*" f'dawn il-kazijiet u dan kif jirrizulta mid-dokument hawn anness bhala Dok R1;

10. Illi barra min hekk, is-socjeta` rikorrenti kellha tkun taf ukoll illi skont il-kuntratt bejn l-assigurati u s-socjeta` esponenti u l-*policy* tas-socjeta` intimata, f'kull kaz bhal dan meta ssir rifuzjoni ta' taxxa, ghandu dejjem japplika *administration fee* ta' tmintax –il Ewro, (€18.00), li jitnaqqsu mill-ammont rifuz, u ghalhekk, minghajr pregudizzju, jekk ikun il-kaz li s-socjeta` esponenti jkollha taghti rifuzjoni tat-taxxi, dan l-ammont ghandu jitnaqqas bhal f'kull kaz iehor u dan, kif jirrizulta fid-dokument hawn anness bhala Dok R2;

11. Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet suesposti, t-talbiet tas-socjeta' rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fil-ligi u ghalhekk is-socjeta` esponenti umilment titlob illi din il-qorti tichad it-talbiet kollha bl-ispejjez kontra s-socjeta` rikorrenti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-verbal taghha datat l-10 ta' Dicembru tas-sena 2009 li permezz tieghu ordnat li jingiebu l-provi dwar l-ewwel erba (4) eccezzjonijiet sollevati mis-socjeta` intimata, ilkoll ta' natura preliminari, u ordnat il-kapovolgiment tal-provi fir-rigward;

Rat in-nota konguntiva tal-partijiet datata s-17 ta' Gunju tas-sena 2009;

Rat in-nota tas-socjeta` intimata, ukoll datata s-17 ta' Gunju tas-sena 2009 li permezz taghha rtirat l-ewwel eccezzjoni minnha sollevata fir-risposta taghha fuq indikata;

Rat in-nota tas-socjeta` rikorrenti, wkoll datata s-17 ta' Gunju tas-sena 2009, li permezz taghha irriduciet it-talba ghal sitt elef, mitejn u sitta u disghin Ewro u tnejn u disghin centezmu, (€6,296.92);

Semghet ix-xhieda prodotta;

Rat id-dokumenti kollha esebiti;

Rat id-dikjarazzjoni tar-rapprezentanti legali tal-partijiet fejn wara li ezawrew il-provi taghhom talbu li t-trattazzjoni ssir permezz ta' noti ta' sottomissjonijiet;

Rat il-verbal taghha fejn wara li laqghet it-talba ndikata fil-paragrafu precedenti, iffissat it-termini ghall-prezentazzjoni ta' dawn in-noti;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi t-talbiet tas-socjeta` rikorrenti jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi t-talba tas-socjeta` rikorrenti giet ridotta ghal erbat elef, mitejn u dsatax –il Ewro u hamsa u

hamsin centezmu, (€4219.55), (ara nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta` rikorrenti, fol 302 u 307), u dan, ghall-hsarat jew nuqqasijiet fuq il-bagalji tal-assikurati taghha meta dawn uzaw is-servizz tas-socjeta` intimata;

2. Illi dawn id-danni kienu sofferti mill-assikurati tas-socjeta` rikorrenti meta dawn kienu gejjin minn vjagg fuq ajruplan tas-socjeta` intimata u wara l-procedura segwita mill-istess socjeta` meta l-istess utenti intavolaw it-talbiet taghhom maghha ghar-risarciment tad-dannu minnhom soffert;

3. Illi d-danni sofferti mill-assikurati indikati kienu jirrigwardaw telf ta' valiggi tas-safar u/jew serq ta' oggetti mill-istess;

4. Illi dawn kollha gew debitament investigati u riskontrati kif dovut mis-socjeta` rikorrenti li eventwalment ghamlet tajjeb ghad-danni sofferti mill-assikurati taghha;

5. Illi tenut kont tas-suespost, is-socjeta` rikorrenti giet debitament surrogata fid-drittijiet tal-assikurati taghha u peress li t-talba taghha ghal risarciment ta' l-istess kienet respinta mis-socjeta` intimata, kienet kostretta tintavola din il-procedura;

Ikkunsidrat:

Illi l-pozizzjoni tas-socjeta` intimata tista' tigi sintetikament kompilata bil-mod segwenti:

1. Illi preliminarjament is-socjeta` ntintimata tissollewa l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni u dan, ai termini tal-Avviz Legali Numru 63 tal-1991 kif emendat li jgib fis-sehh kemm il-Konvenzjoni ta' Montreal tal-1929 u r-Regolament Numru 889/2002 tal-Unjoni Ewropea;

2. Illi in sintesi dawn ir-regolamenti jistipulaw is-segwenti f'kaz ta' danni bhal dawk in dizamina:

i. Illi persuna li ssofri Ddnni bhal dawk in dizamina hi marbuta li tilmenta mas-socjeta` li ssiefer malli tinduna b'dan id-dannu, jew ghall-inqas, fi zmien sebat (7) ijiem f'kaz ta' valiggja, jew erbatax (14) –il gurnata f'kaz ta' garr ta' merkanzija;

ii. Illi di piu`, f'kaz ta' dewmien, l-ilment ghandu jigi intavolat fi zmien wiehed u ghoxrin (21) gurnata minn meta l-valiggja jew il-merkanzija tigi ghad-dispozizzjoni tal-lanjant;

iii. Illi in oltre, kull ilment ghandu tassattivament isir bil-miktub;

iv. Illi finalment, jekk l-ebda ilment ma jsir entro l-limiti fuq indikati allura l-ebda azzjonijiet ma jkunu jistghu jigu ndirizzati fil-konfront tas-socjeta` li ggorr tali valiggi jew merkanzija;

3. Illi s-suespost jirrizulta wkoll konsolidat mill-kundizzjonijiet tal-garr konkluz bejn is-socjeta` intimata u l-assigurati nvoluti fil-vertenza odjerna, (ara fol 58 u 59);

4. Illi l-passiggieri nvoluti ma jirrizultax li lmentaw direttament mas-socjeta` ntimata fil-perjodu kontrattwalment stipulat u dan, nonostante li ntavolaw l'hekk imsejjah "Property Irregularity Report", (PIR), peress li dan la hu rapport fit-termini tar-regolamenti u kundizzjonijiet fuq citati, u lanqas ma' intbaghat direttament lis-socjeta' ntimata;

5. Illi ghalkemm ghalhekk jirrizulta li saru rapporti dwar hsarat sofferti ma' socjeta` li tiehu hsieb dawn l-ilmenti, (il-"Globeground"), dawn ma jirrizultawx li nghaddew, lis-socjeta` ntimata fit-terminu preskritt;

6. Illi in oltre, ma ngiebet l-ebda prova li kienu saru xi lmenti bil-miktub fiz-zmien stipulat mid-data tal-hsarat;

7. Illi rigward it-talba ghal rifuzjoni ta' taxxi governattivi ssostni s-segwenti:

i. Illi il-metodu ta' kif isir ilment fir-rigward ta' dawn it-taxxi hu kontrattwalment stipulat bejn is-socjeta` ntimata u l-passiggieri taghha li dawn ta' l-ahhar ghandhom jintavolaw dan it-tip t'ilment fi zmien xahar mid-data tal-vjagg, (ara fol 49 – paragrafu 4.2.1);

ii. Illi skont ir-rapprezentant tas-socjeta` intimata hadd mill-lanjanti tas-socjeta` assikuratrici ma jirrizulta li ntavola tali lment fiz-zmien preskritt;

iii. Illi sussegwentement il-lanjaanza rigwardanti penali amministrattiva ma treggix;

8. Illi konsegwentement, is-socjeta` ntimata qed titlob li t-talbiet tas-socjeta` rikorrenti jigu michuda;

Ikkunsidrat:

Illi l-vertenza odjerna hi wahda dependenti minn struttura procedurali stretta naxxenti mill-kundizzjonijiet ta' natura kemm ta' ligi internazzjonali kif ukoll dik ta' ligi rigwardanti d-dritt privat;

Illi jakkomuna t-tnejn hu r-rigorozita` legali pretiza f'relazzzjonijiet bhal dawk in dizamina;

Illi ghal dak li jirrigwarda d-danni sofferti mill-passiggieri tas-socjeta` intimata jirrizulta li kwalunkwe talba ghal risarciment kellha ssir bi procedura mahsuba appozita li mill-provi prodotti ma jirrizultax li saret kif statutorjament prestabbilit jew kif kontrattwalment stabbilit bejn il-partijiet;

Illi di piu`, rigward it-talba ghal rifuzjoni ta' taxxi mis-socjeta` intimata lil dik rikorrenti jirrizulta wkoll assodat li la saru talbiet appoziti u wisq anqas, saru fiz-zmien kontrattwalment stipulat;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi finalment rigward it-talba ghal rifuzjoni ta' spejjez amministrattivi, hawn ukoll ma jirrizultax li l-lanjanti qagħdu għat-termini kontrattwalment elenkati;

Għaldaqstant, in vista tal-premess, ma tqisx li s-socjeta` rikorrenti ippruvat il-kaz tagħha skont il-ligi u konsegwentement tichad it-talbiet tas-socjeta` rikorrenti, bl-ispejjez.

Marisa Borg
Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----